

Macrofaunanieuwsmail 5 oktober 2000

Alweer voldoende kopij om een nieuwe nieuwsmail te versturen, veel leesplezier!
Marianne Greijdanus redactie macrofauna@hotmail.com

Erik Mauch Verlag (tevens uitgever van het tijdschrift Lauterbornia) melde dat een van de in de vorige mail genoemde autecologische bundels bij hem verkrijgbaar is nl:

Ökologische Typisierung der aquatischen Makrofauna,
Informationsberichte des
Bayerisches Landesamt für Wasserwirtschaft heft 4/96 ISBN
3-90253-70-4

Dit 550 pagina's tellende naslagwerk bevat naast een tabel met per soort habitatsvoorkeur, stromingsvoorkeur, voortbewegingstypen, voedselgroepen, levensvorm, plaats in het ecosysteem maar daarnaast nog een uitgebreide autecologische beschrijving per soort met literatuurverwijzingen, er kan een programmatje bijbesteld worden waarmee je soortenlijst tot grafiekjes voedselvoorkeur/stromingsvoorkeur etc. omgezet kan worden.

Available from Erik Mauch Verlag

Price DEM 60.00 + DEM 12.00 shipping costes (weight nearly 2 kg)

Erik Mauch, E-Mail: Erik.Mauch.Verlag@t-online.de

Erik Mauch Verlag, Mühlangerstraße 11, 86424 Dinkelscherben

Tel.: +49-(0)8292-2212, Fax: +49-(0)8292-2212

Van Ad Kuijpers het volgende:

Beste macrofaunalogen,

Via de nieuwsmail werd er gevraagd wie er actief bezig zijn met exuvia. Ik verzamel exuvia en determineer deze ook. Is het mogelijk om een overzicht van mensen die actief met exuvia bezig zijn via de nieuwsmail te publiceren. Dit kan erg waardevol zijn i.v.m. determinatieproblemen of aanvullingen voor de referentiecollectie.

Met vriendelijke groeten.

Ad Kuijpers

Chrysantenstraat 25

5151 GD Drunen

Werkzaam bij NV Waterwinningbedrijf Brabantse Biesbosch

Postbus 61

4250 DB Werkendam

Gert van Ee meldt

Duitse Rote Liste van waterkevers:

Artenbestand und Gefährdungssituation der Wasserkäfer Deutschlands. Coleoptera:

Hydradephaga, Hydrophiloidea part., Dryopoidea

part.: Microsporidae, Hydraenidae, Scirtidae. Naturschutz und Landschaftsplanung 31, (7), 1999:197-211.

Met een complete checklist van alle 388 waterkevers van Duitsland (in meest recente nomenclatuur!) en opmerkingen over ecologie, bedreiging(en) en beschermingsmogelijkheden.

Gert van Ee
Voorhelmstraat 5
NL - 2012 ZM Haarlem

NEDERLAND

tel +31 (0)23 5315742 (pr.)
tel +31 (0)23 5143113(w.)

Alexander Klink mailde het volgende:

Ls.

Deze nieuwste kolonist in de Rijn is (je raadde het al) afkomstig uit de Donau. Het is een Halacaride watermijt, een groep waar bijna niemand iets van af weet.

De ondersoort is beschreven door Motas en Soarec in 1943 (Motas & Soarec, 1943. Un reliquat pontocaspian dans le Danube. Bull. Soc. Nat. Rom. Bucuresti 16). Vergelijk met de beschrijving van *C. hyrcanus hyrcanus* (Viets, 1928. Wassermilben aus dem Schwarzen Meer, dem Kaspischen Meer und dem Aral-See. Abh. Nat. Ver. Bremen 27,1).

Deze Halacaride is zeer klein (ca. 500 μm) en zal bij uitzondering met het blote oog bij het uitzoeken worden gezien. De dieren parasiteren vermoedelijk op *Corophium* en/of *Dikero(gammarus)*. Zowel Motas en Soarec als ik hebben Chd op vast substraat met veel *Corophium* en *Dikerogammarus* aangetroffen. Chh is verzameld bij een saliniteit van 12,5 promille terwijl Chd zich vanaf het Myoceen of Pliocene geleidelijk heeft aangepast aan het zoete water. De ondersoort is, volgens de Limnofauna Europaea bekend uit de Hongaarse Laagvlakte, stroomgebieden uitmondend in de westelijke en noordwestelijke Zwarte Zee en de Oostelijke laagvlakte in voormalig Rusland. Uitzonderlijk voor watermijten is het grote aantal dat Chd in monsters kan bereiken. Een monster van wilgetakken in de stroming (Grote nevengeul Gameren) bevatte 88 individuen.

Met vriendelijke groeten, Alexander Klink

Nieuw voor Nederland:

Gevonden op stenen in de Waal bij Gameren: *Neozavrelia fuldensis* deze soort is nieuw voor Nederland en alleen als imago of rijpe pop te determineren. *Neozavrelia spec.* werd al wel eerder gevonden als larve maar tot noch toe was onbekend welke soort het betrof. Er zijn 32 exemplaren aangetroffen op 5 stenen van een bemonstering in het kader van het project Nevengeulen (directie Oost Nederland en RIZA), ze zijn gedetermineerd door Alexander Klink. Marianne Greijdanus

Van Henk Vallenduik onderstaand stukje:

Glyptotendipes.

Naar aanleiding van de oproep van David Tempelman heb ik een mededeling betreffende *Glyptotendipes*. In 1999 was mijn engelstalige tabel tot de larven van het genus *Glyptotendipes* gereed. Op dit moment is een nederlandstalige versie in druk bij het RIZA. Het lijkt mij beter om deze

publikatie af te wachten in plaats van de tabel nu bij mij te bestellen. Voor wie wel belangstelling (voor de engelstalige versie) heeft. De tabel kost Fl. 33,- (inclusief verzendkosten). Evenals bij Chironomus zal de tabel door het RIZA (naar ik vermoed) gratis verstrekt worden. Zodra de tabel verschenen is, zal daar melding van gemaakt worden.

De oproep van David betrof Glyptotendipes ospeli. In mijn tabel (1999) en de tabel van 1995 (expertdag RIZA-document) wordt de soort nog Glyptotendipes spec. Ospel genoemd.

Het is een zeer goed streven om van de soorten een goed ecologisch beeld te verkrijgen. De larven leven in slibkokertjes op de damwanden (en andere harde substraten). Met de tabel is de soort zonder problemen op naam te brengen. Verwarring met andere soorten is nagenoeg uitgesloten.

Oproep voor het doorgeven van ecologische gegevens.

Van veel soorten van het subgenus Caulochironomus is nog maar weinig bekend. De larven van dit genus zijn iets moeilijker van elkaar te onderscheiden. Ook het verzamelen ervan komt minder voor. Dit komt omdat de soorten mineren en plantenstengels worden lang niet altijd bekeken op minerende larven. Materiaal wordt gaarne ontvangen om metingen aan te verrichten om mogelijk de tabel te kunnen verbeteren in de toekomst. Ecologische gegevens zijn natuurlijk van harte welkom.

Deze vraag betreft eigenlijk ook de larven van Chironomus. Met de tabel (Uitgave RIZA, 1999) kunnen waarschijnlijk alle in Nederland verzamelde larven op naam gebracht worden. Met de gegevens die we (tot nu toe alleen Henk Moller Pillot en ik) wordt er steeds meer duidelijk van de autecologie van de soorten. Alle gegevens betreffende de soorten zijn van harte welkom. Er kan ook materiaal ter controle toegezonden worden (mits niet te veel). Ik besef dat het vragen om gegevens eenvoudiger is dan het verstrekken ervan. Ik hoop dat deze oproep nuttige reacties zal opleveren.

Henk Vallenduuk
Bureau voor Hydrobiologisch Onderzoek
De Cock van Neerijnenstraat 9
5482 GR Schijndel
Tel.: 073-5480677
email: vallenduuk.hydrobio@tip.nl